

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko Zespołowi Szkół w B.
o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 12 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 2 grudnia 2014 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej 120 zł
(sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 2 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Z. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w N. z 1 sierpnia 2014 r., którym oddalono roszczenie powódki o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne i w to miejsce tytułem odszkodowania z art. 45 § 1 k.p. zasądzone kwotę 12.150 zł.

Powódka zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w całości, podnosząc zarzuty naruszenia prawa materialnego, to jest: art. 45 § 3 k.p. w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych poprzez pominięcie, że sąd pracy jest związany treścią roszczenia wysuwanego przez pracownika objętego ochroną przed wypowiedzeniem i rozwiązaniem stosunku pracy, oraz, że zasądzenie

roszczenia alternatywnego w takim przypadku jest niemożliwe; (-) art. 5 k.p. w zw. z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela oraz art. 39 k.p., ponieważ powódce wypowiedziano stosunek pracy w okresie 2 lat przed nabyciem przez nią prawa do emerytury.

Według skarżącej przejęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, stosownie do art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., uzasadnia istotna błędność stanowiska przyjętego w zaskarżonym wyroku polegająca na niewłaściwej wykładni art. 45 § 3 k.p. oraz art. 39 k.p. Skarżąca twierdził, że nieprawdziwą jest teza Sądu Okręgowego, że art. 39 k.p. nie dotyczy stosunku pracy nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania. Wskazuje, że wyrok Sądu Najwyższego z 2 sierpnia 2012 r., II PK 3/12, na którym oprął się Sąd Okręgowy, dotyczy nauczycielki, z którą rozwiązano stosunek pracy na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 Karty Nauczyciela, a nie art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela. Zdaniem skarżącej Sąd Okręgowy zignorował przeciwne stanowiska wyrażone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 sierpnia 1995 r., II SA 1894/95 dotyczącym mianowanych pracowników NIK, wyrokach Sądu Najwyższego z 3 lutego 2010 r. II PK 196/09 oraz z 10 marca 2011 r., III PK 46/2010 – dotyczących mianowanych pracowników szkół wyższych, czy wyrokach Sądu Najwyższego z 28 marca 2002 r., I PKN 141/01 oraz 19 października 2010 r., II PK 85/10. Podnosi, że wyrok Sądu Okręgowego pozostaje w sprzeczności z dominującymi poglądami orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Najwyższego oraz oczywistym sensem ww. przepisów, także i prawa unijnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, w dalszej kolejności o jej oddalenie, a w każdym przypadku o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność

postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Jeżeli okoliczności te nie zachodzą, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., uprawniony jest do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wynika, że skarżąca problem wykładni art. 45 § 3 k.p. oraz art. 39 k.p. kwalifikuje jednocześnie w kategoriach okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 2 k.p.c. W tym miejscu należy podkreślić, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego różni się od przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Ten sam problem prawny nie może być jednocześnie istotnym zagadnieniem prawnym, które z założenia jest problemem charakteryzującym się „nowością”, oraz stanowić przedmiot rozbieżnej wykładni w orzecznictwie bądź wypowiedziach doktryny (por. przykładowo postanowienia SN z: 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967; 30 września 2014 r., III SK 2/14, LEX nr 1544567).

Niezależnie od powyższego, wskazane przez skarżącą kwestie prawne nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie SN z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Z kolei jeżeli chodzi o przesłankę tzw. „przedsądu” ujętą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to w sprawie nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, gdy Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie SN z 17 czerwca 2014 r., II UK 43/14, LEX nr 1738487 oraz powołane tam orzeczenia).

Uwzględniając powyższe, przechodząc do oceny okoliczności mających uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania, problem wykładni art. 45 § 3 k.p. i wyprowadzonego z tego przepisu zakazu nieuwzględniania żądania pracownika

objętego ochroną przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem stosunku pracy sformułowano w oderwaniu od konstrukcji prawnej zastosowanej w zaskarżonym wyroku. Sąd Okręgowy oceniając zasadność roszczenia powódki o przywrócenie do pracy, podzielając w tej kwestii stanowisko Sądu Rejonowego o zasądzeniu odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy, zastosował art. 8 k.p. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalonym jest stanowisko, że żądanie przywrócenia do pracy skierowane przez pracownika, którego trwałość stosunku pracy jest chroniona przepisami szczególnymi, w tym na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych, podlega ocenie z perspektywy art. 8 k.p. (wyrok SN z 11 września 2001 r., I PKN 619/00, OSNP 2003 nr 16, poz. 376; wyrok SN z 3 sierpnia 2007 r., I PK 82/07, LEX nr 470023 oraz powołane tam orzeczenia; wyrok SN z 14 maja 2014 r., II PK 202/13, LEX nr 1475082 oraz powołane tam orzeczenia). Sformułowany przez skarżącą problem wykładni art. 45 § 3 k.p. nie jest zatem problemem nowym. Został rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego i nie wywołuje rozbieżności. Skarżąca jednocześnie nie wskazała okoliczności i argumentów prawnych uzasadniających zmianę przyjętego w orzecznictwie stanowiska.

Jeżeli chodzi o wykładnię art. 39 k.p., a dokładniej o wyłączenie zastosowania tego przepisu do rozwiązania stosunku pracy z mianowanym nauczycielem, to również nie jest to zagadnienie nowe. W tej kwestii w sposób jednoznaczny wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 2 sierpnia 2012 r. II PK 3/12 (LEX nr 1232774), a wyrok ten został uwzględniony przy wydawaniu zaskarżonego wyroku. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego regulacja sposobów i trybu rozwiązania, zmiany lub rozwiązania stosunku pracy mianowanego nauczyciela jest w Karcie Nauczyciela wyczerpująca i zupełna. Oznacza to, że art. 39 k.p., który reguluje wyłącznie zakaz wypowiedzania umów o pracę, nie został włączony do szczególnej regulacji statusu nauczycieli mianowanych (wyrok SN z 2 sierpnia 2012 r., II PK 3/12; postanowienie SN z 19 listopada 2013 r., I PK 155/13, LEX nr 1554909). W tym kontekście warto również odnotować stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z 26 czerwca 2013 r., I PZP 1/13 (OSNP 2013 nr 23-24, poz. 270), o wyczerpującym (zupełnym) uregulowaniu sposobów i trybu rozwiązania nauczycielskich stosunków pracy

(z wyjątkiem nieuregulowanych w Karcie Nauczyciela sankcji niezgodnych z prawem czynności pracodawcy zmierzających do ustania nauczycielskich stosunków pracy) w razie zaistnienia okoliczności wymuszających ograniczenie stanu nauczycielskiego zatrudnienia, o których mowa w art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela, co eliminuje możliwość posiłkowego stosowania art. 41 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela przy rozwiązywaniu nauczycielskich stosunków pracy.

Wskazane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania orzeczenia również nie uzasadniają tezy o występowaniu rozbieżności odnośnie wyłączenia zastosowania art. 39 k.p. do nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania. Wymienione przez skarżącą orzeczenia dotyczą innych grup pracowników, do których nie znajduje zastosowania ustawa – Karta Nauczyciela. Odnosząc się z kolei do przywołanego we wniosku wyroku Sądu Najwyższego z 19 października 2010 r., II PK 85/10 (LEX nr 687021), za objęciem nauczycielki zatrudnionej na podstawie mianowania szczególną ochroną przed wypowiedzeniem i rozwiązaniem stosunku pracy w okresie ciąży i w okresie urlopu macierzyńskiego (art. 177 § 1 k.p. w zw. z art. 91c ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela), przemawia zasada prawa pracy ochrony macierzyństwa oraz potrzeba uwzględnienia przy wykładni prawa polskiego regulacji prawa unijnego oraz międzynarodowego. Tego rodzaju argumentacji brak w odniesieniu do możliwości zastosowania art. 39 k.p. w zw. z art. 91c ustawy Karta Nauczyciela do nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 oraz art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.